

Ο Αντιμιλιταρισμός και η υποκρισία της ελληνοκυπριακής Αριστεράς

από meidei

Στις 5 Δεκεμβρίου, ο Νεοκλής Συλικιώτης, ευρωβουλευτής του ΑΚΕΛ, έθεσε το θέμα της φυλάκισης του Χαλούκ ενώπιον της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, καταδικάζοντας αυτή την σοβαρή καταπάτηση ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Οι Οικολόγοι δημοσίευσαν τοποθέτηση στην οποία χαιρέτιζαν την αφοσίωση του Χαλούκ στην ειρήνη. Νωρίτερα φέτος, όταν ο Μουράτ Κανατλί φυλακίστηκε επίσης για την άρνηση του να συμμετάσχει σε ασκήσεις εφεδρείας των Τουρκοκυπριακών Δυνάμεων Ασφαλείας, η ΕΔΕΚ μαζί με το ΑΚΕΛ έθεσαν το θέμα στα διάφορα ευρωπαϊκά όργανα που συμμετέχουν.

Τα ελληνοκυπριακά μέσα ενημέρωσης είχαν αρκετή και υποστηρικτική κάλυψη αυτής της περίπτωσης, κάτι που δεν συνηθίζεται για ειδήσεις από το βόρειο μέρος της Κύπρου. Αλλά τόσο η αυτοαποκαλούμενη Αριστερά στον νότο, όσο και τα μέσα ενημέρωσης δεν πρόσεξαν, ή μάλλον, αγνόησαν επίτηδες ένα πολύ σημαντικό γεγονός. Ένα γεγονός που αν παραδέχονταν, δεν θα τους επέτρεπε να οικειοποιηθούν την ηθική νίκη του Χαλούκ (και κάθε Χαλούκ). Αντίθετα, θα τους ανάγκαζε να παραδεχτούν ότι αυτοί ηττήθηκαν ηθικά.

Γιατί ενώ είναι ορθό ότι ο Χαλούκ και ο Μουράτ είναι έντονοι υποστηρικτές της επανένωσης και έχουν καταδικάσει την κατοχή της βόρειας Κύπρου από τον τουρκικό στρατό, η άρνηση τους να υπηρετήσουν στις Τουρκοκυπριακές Δυνάμεις Ασφαλείας δεν περιορίζεται καθόλου σε αυτή την θέση τους. Αυτό που αρνούνται είναι να υπηρετήσουν το απαίσιο και σάπιο σύστημα. Σε ένα In a σύντομο βίντεο από τους φίλους του Χαλούκ, ο ίδιος περιγράφει τον μιλιταρισμό σαν ένα ιστό που περικυκλώνει την κοινωνία μας, ως ένα φύσει σεξιστικό σύστημα που αντίκειται στην ανθρωπινή αξιοπρέπεια και την ατομική αυτονομία. Ο Χαλούκ δεν είναι απλά ενάντια στον τουρκικό στρατό, είναι ένας αντιμιλιταριστής. Όπως σχολιάστηκε στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης “αν σε μια επανενωμένη Κύπρο ξανακάνουμε το λάθος να έχουμε στρατό, πάλι θα αρνηθούμε να τον υπηρετήσουμε”.

Τι έχει η ελληνοκυπριακή αριστερά να δείξει στο “εσωτερικό μέτωπο”; Το ΑΚΕΛ, η ΕΔΕΚ και οι Οικολόγοι με ενθουσιασμό συνεργάζονται με την Δεξιά ώστε να ενισχύσουν την νομοθεσία κατά της “φυγοστρατίας”, απειλώντας να επαναφέρουν παλιότερες διατάξεις που αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν για χάρη μόνο της εισδοχής στην Ευρωπαϊκή Ένωση, και συμμετέχουν στην δυσφήμιση όσων αρνούνται να υπηρετήσουν στην Εθνική Φρουρά. Παρόλο που αυτή η παράσταση παίζεται δύο φορές των χρόνων, πριν από κάθε περίοδο επιστράτευσης, δεν φέρνει συνήθως τεράστιες αλλαγές στο νομοθετικό πλαίσιο, εμποδώνει όμως τον μιλιταρισμό της κοινωνίας μας και το αίσθημα ότι όποιος άντρας αρνηθεί να οπλιστεί και να πολεμήσει όποιον του υποδείξει το κράτος είναι υποδεέστερος: στην καλύτερη περίπτωση “φυγόπονος”, αν και η Αριστερά δεν αποφεύγει πάντα την δεξιά ρητορική για “προδότες”.

Αυτό το άρθρο αναδημοσιεύτηκε τον Φεβράρη του 2015, στο [πέμπτο τεύχος](#) του περιοδικού [Εντροπία](#).

Δημοσιεύτηκε αρχικά τον Δεκέβρη του 2014 στο [35-33.com](#).

Πώς εξηγούνται λοιπόν τα αντιμιλιταριστικά αντανakλαστικά της ελλοnoκυπριακής αριστεράς όταν πρόκειται για τουρκοκύπριους αντιρρησίες συνείδησης και την συνθηματολογία υπέρ της ειρήνης και της επανένωσης (και κατά του NATO, στο ΑΚΕΛ) όταν δεν δείχνουν να προβληματίζονται καθόλου για την Εθνική Φρουρά και τον μιλιταρισμό στο σύνολο του, αλλά αντίθετα ενεργά συμμετέχουν στο να διατηρούν τον στιγματισμό των Κυπρίων στον νότο που αρνούνται να πάρουν όπλα; Ή όταν προσπαθούν να συνδέσουν την τύχη του νησιού μας με τα στρατοκρατούμενα καθεστώτα της ανατολικής Μεσογείου και τους “πρωτοκοσμικούς” και “δευτεροκοσμικούς” συμμάχους τους, στο όνομα μιας “ΑΟΖ”; Η θητεία του ΑΚΕΛ στην διακυβέρνηση του τόπου δεν οδήγησε σε καμιά μείωση των “αμυντικών” δαπανών, διατηρώντας την Κύπρο στο τοπ-τεν του Παγκόσμιου Δείκτη Μιλιταρισμού εδώ και μια δεκαετία.

Είναι η Εθνική Φρουρά, στα μάτια του ΑΚΕΛ, της ΕΔΕΚ και των Οικολόγων, τόσο διαφορετική από τις Τ/Κ Δυνάμεις Ασφαλείας; Υπάρχει “καλός” στρατός, και το λαμπρό παράδειγμα είναι η Εθνική Φρουρά; Ξέρουμε πολύ καλά πως αυτό δεν ισχύει. Η Εθνική Φρουρά είναι εκκολαπήριο σεξισμού, ομοφοβίας, ρατσισμού και ξενοφοβίας. Από τα (υποτίθεται απαγορευμένα) συνθήματα που αναγκάζουν τους επιστρατευμένους να φωνάζουν, όπου εκθειάζουν τον βιασμό τουρκαλλων “μανάδων και αδελφών” σαν πολεμική τακτική (και σαν τρόπο να εξευτελίσουν τους Τούρκους, που τόσο ξεκάθαρα δείχνει το πιστεύω ότι η γυναίκα αποτελεί κτήμα κάποιου άντρα -σύζυγος, μανά ή αδελφή- και ότι η σεξουαλικότητα της μπορεί να αποτελέσει όνειδος στον “ιδιοκτήτη” της), αλλά και περιπτώσεις πραγματικής εκπαίδευσης και ένταξης επιστρατευμένων νέων από αξιωματικούς που είναι γνωστό ότι λαμβάνουν μέρος σε επιθέσεις από νεο-φασιστικές ομάδες όπως το ΕΛΑΜ, το παράρτημα της Χρυσής Αυγής στην Κύπρο. Ακόμα, είναι η καταναγκαστική, ριψοκίνδυνη εργασία στην ΕΦ λιγότερο απαράδεκτη; Σε αυτή την χώρα έχουμε παρασυνηθίσει να υμνούμε ήρωες, που φτάσαμε να αποκαλούμε “ηρωικούς” τους έφηβους που σκοτώνονται σε στρατιωτικά ατυχήματα -σε καιρό ειρήνης μάλιστα-, αθλώνοντας τον εργοδότη τους (δηλαδή το κράτος) από οποιαδήποτε ευθύνη. Εξίσου, έχουμε αποδεχτεί ότι οι έφεδροι κάποιες φορές ίσως να χρησιμοποιήσουν τα στρατιωτικά όπλα τους για να επιβάλλουν αυτό που αντιλαμβάνονται σαν αίσθημα “ιδιοκτησίας” τους στην πρώτην σύζυγο ή/και τα παιδιά τους (μια αντίληψη που εμπεδώνεται μέσα από τις μιλιταριστικές δομές, όπως αναφέρθηκε). Κάθε προσπάθεια για ακόμα και την πιο μικρή αναδιάρθρωση αυτού του συστήματος αμέσως αποσύρεται στο όνομα της “επιχειρησιακής ετοιμότητας”. Ο μιλιταρισμός της Κυπριακής κοινωνίας έχει βαθιές ρίζες και αυτά τα παραδείγματα είναι απλά ενδεικτικά.

Είναι αλήθεια ότι στην Δημοκρατία της Κύπρου, εδώ και λίγα μόνο χρόνια, αναγνωρίστηκε το δικαίωμα αντίρρησης συνείδησης, μόνο για τους δεκαοχτάχρονους που τώρα επιστρατεύονται, επιλογή που δεν απολαμβάνουν στον βορρά, αλλά και οι δύο στρατοί αρνούνται το δικαίωμα αυτό σε όσους εντάχθηκαν στην Εφεδρεία. Το Ευρωπαϊκό Γραφείο για την Αντίρρηση Συνείδησης, το 2013 αναφέρει για την Κύπρο:

Στο νότιο τμήμα, ο Ειδικός Εισηγητής σχημάτισε την εντύπωση ότι το θέμα της αντίρρησης συνείδησης στην στρατιωτική υπηρεσία δεν λαμβάνει μεγάλη δημόσια προσοχή και ότι οι μερικές υπάρχουσες περιπτώσεις δεν οδήγησαν σε ευρύτερη κοινωνική συζήτηση. Αυτοί που αρνούνται να υπηρετήσουν στον στρατό για λόγους συνείδησης έχουν την επιλογή είτε της άοπλης υπηρεσίας (ειδική θητεία) ή της κοινωνικής εργασίας (εναλλακτική θητεία). Η άοπλη υπηρεσία λαμβάνει χώρα μέσα στην Εθνική Φρουρά και οι αντιρρησίες συνείδησης δεν λαμβάνουν όπλα ούτε συμμετέχουν σε δραστηριότητες που αφορούν όπλα. Η άοπλη υπηρεσία είναι μεταξύ τριών και πέντε μηνών μακρύτερη από την ένοπλη θητεία. Η εναλλακτική θητεία λαμβάνει χώρα στο Δημόσιο, στους τομείς της προστασίας του περιβάλλοντος ή της κοινωνικής ευημερίας. Η εναλλακτική θητεία είναι μεταξύ επτά και εννιά μηνών μακρύτερη από την ένοπλη θητεία. Από το

2008, περίπου 10 με 12 αντιρρησίες συνείδησης αναφέρεται ότι υπηρέτησαν σε διάφορα γραφεία του δημοσίου στον νότο κάθε χρόνο.

Οι αντιμιλιταριστές στον νότο έχουν την “επιλογή” να υπηρετήσουν μια κατά πολύ μεγαλύτερη θητεία, μετά από μια παρατεταμένη και περίπλοκη διαδικασία “αξιολόγησης”, για 8 ώρες την μέρα και 5 μέρες την βδομάδα, για σχεδόν 3 χρόνια, και αυτό ενόσω πληρώνονται το 66% του επιδόματος εθνοφρουρού, που υπολογίζεται πάνω σε ένα βασικό των 150~200 ευρώ ανάλογα με κοινωνικοοικονομικά κριτήρια. Δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία ότι ο σκοπός πίσω από αυτή την “εναλλακτική” είναι η τιμωρία του αντιμιλιταριστικού αισθήματος, αφού αναγκάζει τους επιστρατευμένους να υπηρετήσουν το κράτος σε εξευτελιστικές συνθήκες, για μια ακόμη μεγαλύτερη διάρκεια θητείας.

Το τελευταίο σημείο επίσης υπογραμμίζει την ταξική φύση των στρατών στην Κύπρο αλλά και στον κόσμο, και είναι το τέλειο παράδειγμα της ηθικής ήττας της κοινοβουλευτικής Αριστεράς όσο αφορά την υπεράσπιση των συμφερόντων της εργατικής τάξης: έχουν συναινέσει, και ακόμα ενεργά συμμετάσχει στην δημιουργία ενός συστήματος που καθυποτάσσει τα λιγότερο προνομιούχα μέλη της καπιταλιστικής μας κοινωνίας στην δουλεία του κράτους και του στρατού του. Οι πιο προνομιούχοι έχουν όλα τα μέσα να ξεφύγουν από την επιστρατευτική νομοθεσία (χρησιμοποιώντας διασυνδέσεις ή δωροδοκώντας τους κατάλληλους ανθρώπους για να λάβουν ιατρική γνωμάτευση που να τους απαλλάσσει από την στρατιωτική υπηρεσία), μπορούν ακόμα και να αντέξουν την τιμωρητική εναλλακτική θητεία χωρίς να πληγεί η ποιότητα ζωής τους (τα 70 σεντ την ώρα για πλήρη εργασία που προσφέρει η εναλλακτική θητεία ασφαλώς και δεν μπορεί να είναι ρεαλιστική επιλογή για την εργατική τάξη). Για άλλη μια φορά, οι καταπιεσμένοι είναι αυτού που εξαναγκάζονται να συντηρήσουν τους μηχανισμούς καταπίεσης τους. Και αυτό δεν ισχύει μόνο στην Κύπρο, αλλά παγκόσμια. Άλλες χώρες με επιστράτευση όπως η Ελλάδα και η Τουρκία παρέχουν την επιλογή “εξαγοράς” στρατιωτικής υπηρεσίας, αφήνοντας και πάλι τους φτωχούς να υπηρετήσουν το μιλιταριστικό σύστημα. Οι Ηνωμένες Πολιτείες χρησιμοποιούν τον κατα τ’ άλλα “επαγγελματικό” στρατό τους σαν μέτρο κοινωνικής πολιτικής. Για πολλούς φτωχούς στην Αμερική, το να καταταγούν στον Αμερικάνικο Στρατό έφτασε να είναι η μόνη διέξοδος στην οικονομικά προσιτή ανώτατη εκπαίδευση, ιατροφαρμακευτική κάλυψη, ή ακόμα και για την εξασφάλιση των πλέον βασικών τους αναγκών.

Η ούτω καλούμενη Αριστερά πολύ νωρίς ξέχασε τις υποσχέσεις που έδωσε την εργατική τάξη: Αποστρατικοποίηση στην Κύπρο, Αφοπλισμός σε όλο τον κόσμο. Συμμάχησαν με τους φιλελεύθερους και το αίτημα τους για “ευέλικτο, επαγγελματικό στρατό εν καιρώ, αλλά επιστράτευση όσο είμαστε υπό το Δίκαιο της Ανάγκης”. Μπορεί να συναίνεσαν σε αυτό, αλλά εμείς δεν συναινούμε (και ούτε μας ρώτησαν ποτέ).

Δεν αναγνωρίζουμε κανένα “εθνικό καθήκον” σε οποιοδήποτε κράτος. Το μόνο μας καθήκον είναι η ειρήνη.

Ελληνικά, [Εντροπία \(Περιοδικό\)](#), [Εντροπία Τεύχος 5](#), [Δεκαετία 2010-2019](#), [Μιλιταρισμός](#), [meidei](#)

From:
<https://movementsarchive.org/> - Κυπριακό Κινηματικό Αρχείο
Cyprus Movements Archive
Kıbrıs Sosyal Hareket Arşivi

Permanent link:
https://movementsarchive.org/doku.php?id=el:magazines:entropia:no_5:meidei:antimilitarismospokrisiaaristeras

Last update: 2025/04/20 19:34

